

Manjinski izazovi: Popis stanovništva 2021

zadar.tv/2022/10/11/manjinski-izazovi-popis-stanovnistva-2021/

Senad Tokić

11. listopada 2022.

POPIS '21
3 871 833
KONAČNI REZULTATI

Popis stanovništva 2021. donio je mnogo razloga za zabrinutost. Opći podatak o smanjenju broja stanovnika svakako je alarm za uzbunu a serijom tekstova Manjinski izazovi ćemo se pozabaviti brojkama pripadnika nacionalnih manjina.

Iluzorno je bilo očekivati da će brojčano stanje pripadnika nacionalnih manjina biti neokrznuo nedavnim, a i današnjim negativnim trendovima. Svakako jedan od glavnih razloga smanjenja stanovnika u Republici Hrvatskoj rezultat je ekonomskih nesigurnosti. „Nacionalne manjine“ pored ovog ogromnog razloga smanjenja broja stanovnika suočavaju se i s problemom asimilacije. Teško je dokučiti koliki je točno postotak ljudi koji se više ne izjašnjavaju kao pripadnici nacionalnih manjina.

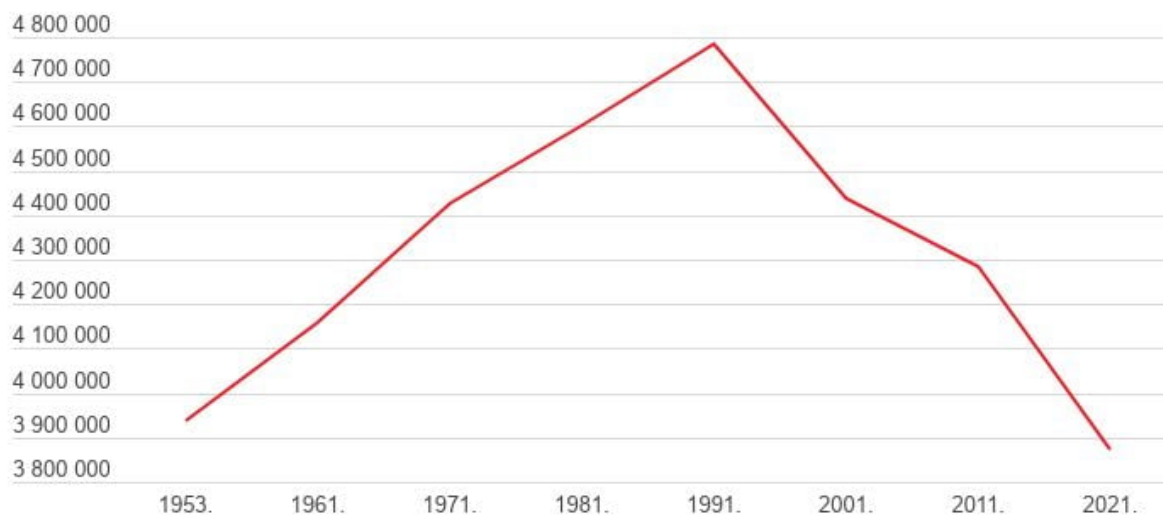
Brojevi koji ponešto otkrivaju

Prema Popisu stanovništva 2021 Republika Hrvatska broji 3.871.833 stanovnika, a od toga 1.874.566 muškaraca i 2.013.963 žena. 3.547.614 stanovnika se izjašnjava Hrvatima što čini 91,63%, dok se nekom nacionalnom manjinom izjašnjava njih 324.219.

Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj:

Albanci – 13817 – 0,36%

Austrijanci – 365 – 0,01%
Bošnjaci – 24131 – 0,62%
Bugari – 262 – 0,01%
Crnogorci – 3127 – 0,08%
Česi – 7862 – 0,20%
Mađari – 10315 – 0,27%
Makedonci – 3555 – 0,09%
Nijemci – 3034 – 0,08%
Poljaci – 653 – 0,02%
Romi – 17980 – 0,46%
Rumunji – 337 – 0,01%
Rusi – 1481 – 0,04%
Rusini – 1343 – 0,03%
Slovaci – 3688 – 0,10%
Slovenci – 7729 – 0,20%
Srbi – 123892 – 3,2%
Talijani – 13763 – 0,36%
Turci – 404 – 0,01%
Ukrajinci – 1905 – 0,05%
Vlasi – 22 – 0,00%
Židovi – 410 – 0,01%
Ostali – 13196 – 0,34%.

Kao što je vidljivo iz objavljenih podataka Srbi su i nadalje najbrojnija nacionalna manjina (123892), a slijede Bošnjaci s 24131 pripadnika. Roma ima 17980, a za nijansu ima više Albanaca od Talijana (13817 – 13763). Sve ostale nacionalne manjine su ispod 0.2%, no ne treba zanemariti i kategoriju Ostali koji predstavljaju 0,34%, a 13196 njih se tako i izjasnilo u Popisu stanovništva 2021.

Što je na raspolaganju nacionalnim manjinama?

U Republici Hrvatskoj pripadnici nacionalnih manjina imaju čitav niz institucija i načina za zaštitu i promociju prava nacionalnih manjina. Kao prvo pri izborima za Sabor pripadnici nacionalnih manjina imaju mogućnost izbora, žele li glasovati na općoj ili manjinskoj listi. Pripadnici nacionalnih manjina imaju mogućnost glasovanja u XII. Izornoj jedinici te mogu glasovati po svojoj „manjinskoj“ pripadnosti. Srpska nacionalna manjina bira 3 svoja saborska zastupnika, Mađari imaju mogućnost izabrati svog jednog saborskog zastupnika, a jednako tako i Talijani. Česi i Slovaci biraju 1 saborskog zastupnika. Austrijanci, Bugari, Nijemci, Poljaci, Romi Rumunji, Rusi, Rusini, Turci, Ukrajinci, Vlasi i Židovi biraju jednog saborskog zastupnika. Albanci, Bošnjaci, Crnogorci, Makedonci i Slovenci biraju također jednog saborskog zastupnika.

Pripadnici nacionalnih manjina tako u Hrvatski Sabor mogu izabrati 8 saborskih zastupnika koji će zastupati njihove interese. Postavlja se, međutim pitanje je mogu li se bolje raspodijeliti mjesta tj. zastupljenost nacionalnih manjina u Saboru. Ako se uzme u obzir brojnost pojedine nacionalne manjine dolazi se do zaključka da je trenutna raspodjela „manjinskih“ saborskih zastupnika ustvari izborni inženjering. Naime druga i treća najbrojnija nacionalna manjina dijele i biraju jednog saborskog zastupnika što nikako nije u duhu poštene raspodjele saborskih zastupnika.

Stepenica ispod su Vijeća i Predstavnici nacionalnih manjina na lokalnoj razini. Vijeća i predstavnici se biraju na razini Županije, grada i općine sve u skladu s Popisom stanovništva. U Republici Hrvatskoj tako se bira 515 vijeća i 144 predstavnika nacionalnih

manjina.

Od 515 vijeća njih je 74 je raspisano u županijama i Gradu Zagrebu, 171 u gradovima i 270 u općinama.

89 predstavnika nacionalnih manjina bira se na županijskoj razini, a 54 predstavnika se bira u gradovima i jedan u općini.

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina biraju se u skladu sa Zakonom o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (NN 25/2019).

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina (NN 155/02, 47/10, 80/10, 93/11, 93/11) ima intenciju olakšati, a i propisati neka prava koja bi pripadnici nacionalnih manjina trebali ostvarivati. Do dana današnjeg teško je razjasniti da li je ovaj zakon u potpunosti ispunio svoju idejnu namjenu.

Popisivačke muke

Svi smo svjedoci da razne skupine (vjerske, nacionalne, „jezične“...) izražavaju svoje nezadovoljstvo ili čak dvojbu u potpunu istinitost Popisa. Iz moje okolice dosta ljudi tvrdi da se nisu popisali, a na razno razne načine se vode da su popisani. Sjenu na Popis bacaju i loše sastavljena pitanja ili pitanja koja ispitanika dovode u zabludu. Vjerujem da je daleko veći problem bio pri samopopisivanju nego prilikom dolaska popisivača. Iako su pri najavi samopopisivanja ili online popisivanja jamčili da su sve korištene tehnologije vrlo napredne, a i da su intuitivni. Pitanja su bila dosta zamorno složena i ponekad si, činilo se, iste odgovore upisivao po nekoliko puta. Sve u svemu činila se jedna velika zbrka.

Ta zbrka je nažalost dovela do nekih rezultata koji se na prvu čine neispravni. Što se tiče nacionalnih manjina tu i dalje ostaje problem Bošnjaka koji se jednim dijelom još izjašnjavaju kao Muslimani (veliko M) i automatizmom se usmjeravaju u kategoriju Ostali. Bilo kako bilo, sa svim manjkavostima ovaj popis iz 2021 je služben i mjerodavan, a na Državnom zavodu za statistiku je da u ovih 10 godina pokušaju otkloniti nedostatke.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE